

A stylized, winding road graphic in grey with white dashed lines, forming a large, irregular shape that frames the central text.

OBEC MUKAŘOV

PASPORT MÍSTNÍCH KOMUNIKACÍ

katastrální území: Mukařov u Říčan, Srbín a Žernovka

Pasport místních komunikací
nabyl účinnosti: 14.8.2018

**Vypracoval: Neckář Pavel
Datum: Listopad 2017**

1) Úvod k pasportu místních komunikací

Pasport místních komunikací řeší zařazení a evidenci místních komunikací do jednotlivých tříd, podle jejich charakteru a způsobu využití, podle zákona č. 13/1997 Sb., O pozemních komunikacích.

Definice komunikací výňatek ze zákona č. 13/1997 Sb. O pozemních komunikacích s komentářem*:

§6 - Místní komunikace

1) Místní komunikace je veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce.

2) Místní komunikace může být vystavěna jako rychlostní místní komunikace, která je určena pro rychlou dopravu a přístupná pouze silničním motorovým vozidlům, jejichž nejvyšší povolená rychlost není nižší, než stanoví zvláštní předpis. Rychlostní místní komunikace má obdobné stavebně technické vybavení jako dálnice.

3) Místní komunikace se rozdělují podle dopravního významu, určení a stavebně technického vybavení do těchto tříd:

a) místní komunikace I. třídy, kterou je zejména rychlostní místní komunikace,

b) místní komunikace II. třídy, kterou je dopravně významná sběrná místní komunikace s omezením přímého připojení sousedních nemovitostí,

c) místní komunikace III. třídy, kterou je obslužná komunikace,

d) místní komunikace IV. třídy, kterou je komunikace nepřístupná provozu silničních motorových vozidel nebo na které je umožněn smíšený provoz.

4) Prováděcí předpis blíže vymezí znaky pro rozdělení místních komunikací do jednotlivých tříd.

Komentář:

K odst. 1:

Místní komunikace jsou - stejně jako silnice - veřejně přístupné pozemní komunikace. Zákon je definuje dopravním významem, jde o pozemní komunikace, které slouží převážně místní dopravě na území obce.

Místní komunikace jsou ve vlastnictví obce, na jejímž území se nacházejí. Nemohou mít jiného vlastníka, žádná jiná právnická osoba kromě obce a ani fyzická osoba nemůže vlastnit místní komunikaci. Relevantním dokladem o vlastnictví jsou doklady, že obec v minulosti komunikace vybudovala, nebo převzala a vynakládá finanční prostředky na údržbu a opravu těchto komunikací. Komunikace navržené k zařazení jako místní komunikace se nacházejí převážně na pozemcích ve vlastnictví obce. V případech, kde se komunikace nacházejí na pozemcích jiných vlastníků, nebo na pozemky jiných vlastníků částečně zasahují, se jedná vždy o komunikace, které jsou ve smyslu občanského práva stavbou, a jedná se tedy o stavby na cizím pozemku. Stavba pozemní komunikace, jako výsledek stavební činnosti, je stavbou ve smyslu občanského práva a je proto samostatnou věcí. Při posuzování vlastnictví komunikací obcí se vychází s Usnesení č.9As 15/2012 Nejvyššího správního soudu ze dne 29.1.2014.

Dopravní cesta na území obce sloužící převážně místní dopravě na území obce se stává místní komunikací teprve zařazením do této kategorie, které provádí příslušný silniční správní úřad (obecní úřad) formou správního rozhodnutí podle §3 zákona. Pouhá evidence dopravní cesty v pasportu místních komunikací nestačí k tomu, aby dopravní cesta mohla být považována za místní komunikaci. Zařazení dopravní cesty do místních komunikací nevyžaduje jen aktuálně platný zákon o pozemních komunikacích, ale požadoval je již starý silniční zákon.

Místní komunikace nemusí mít zpevněný povrch, může jít i o prašnou, nezpevněnou komunikaci. Pak je místní komunikací přímo pozemek, který slouží jako dopravní cesta. Stejně tak není rozhodné, jak je v katastru nemovitostí evidován pozemek, který se nachází pod stavbou

místní komunikace, či pozemek, který jako místní komunikace slouží. Rozhodující je skutečnost, zdali je komunikace mezi místní komunikace zařazena, či nikoliv. V praxi se často vyskytuje případ, kdy je místní komunikace umístěna na cizím pozemku (nejde o obecní pozemek). Za této situace lze o místní komunikaci na cizím pozemku hovořit pouze v případě, že místní komunikace je stavbou spojenou se zemí pevným základem, tj. samostatnou nemovitou věcí. Potom je tato stavba místní komunikací ve vlastnictví obce. V případě, že o stavbu nepůjde (pozemek je pouze upraven vrstvou šterku, lupku, apod.) a pozemek bude ve vlastnictví cizí osoby, nelze hovořit o místní komunikaci (většinou půjde o veřejně přístupnou účelovou komunikaci cizího vlastníka).

§7 - Účelová komunikace

1) Účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Příslušný silniční správní úřad může na návrh vlastníka účelové komunikace po projednání s příslušným orgánem Policie ČR upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka.

2) Účelovou komunikací je i pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu. Tato účelová komunikace není přístupná veřejně, ale v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu.

Komentář:

Obecné užívání těchto komunikací je dnes často protiprávně omezováno vlastníky účelových komunikací, povětšinou na podkladě argumentace o výkonu vlastnických práv a nesouhlasu se způsobem užívání pozemku jako účelové komunikace. Přitom však jde takřka vždy o situace, kdy komunikace byla dlouhá léta bez jakýchkoliv problémů veřejně přístupná a obsluhuje nemovitosti sousedních vlastníků.

Obecně lze shrnout, že účelové komunikace jsou polní a lesní cesty, příjezdové komunikace k výrobním areálům, lomům, sportovištím, čerpacím stanicím, ale i např. komunikace uvnitř areálů, autobusová nádraží apod. Účelová komunikace nemusí být zpevněná, nemusí jít ani o stavbu spojenou se zemí pevným základem - tj. samostatnou nemovitou věc, účelovou komunikací může být přímo pozemek, který slouží jako dopravní cesta. Na rozdíl od ostatních kategorií pozemních komunikací se komunikace do účelových komunikací nezařazuje správním rozhodnutím silničního správního úřadu. Dokonce je i nerozhodné, jak je účelová komunikace, či pozemek, který je účelovou komunikací, evidován v katastru nemovitostí. I kdyby předmětný pozemek nebyl evidován jako ostatní plocha se způsobem využití ostatní komunikace a přesto komunikace bude splňovat znaky uvedené v zákoně, půjde vždy bez dalšího o účelovou komunikaci, ovšem za předpokladu, že vlastník účelové komunikace (či jeho právní předchůdce) souhlasil, aby pozemek sloužil jako komunikace. Nejvyšší soud v této věci judikuje (např. rozsudek ze dne 7.10.2013, spis. zn. Cdo 2191/2002), že jestliže vlastník pozemku v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako účelová komunikace, s tímto nevyslovil nesouhlas, jde o účelovou komunikaci vzniklou ze zákona. Stačí, aby vlastník strpěl užívání pozemku jako komunikace, v případě nesouhlasu musí jít o aktivní jednání. Pokud je účelová komunikace zřízena, je její právní status závazný i pro budoucí majitele pozemku, tito nejsou oprávněni komunikaci ze své vůle uzavřít.

Soudní judikatura se shodla kromě výše uvedených zákonných kritérií pro určování účelových komunikací ještě i na dalších kritériích, z nichž je nutno v dané věci vycházet. Kromě již zmiňovaného souhlasu s tím, aby byl pozemek užíván jako účelová komunikace (souhlas může být i konkludentní a je závazný pro všechny právní nástupce původního vlastníka pozemku), musí účelová komunikace splňovat i funkci nezbytné komunikační potřeby (kromě účelové komunikace neexistuje jiná alternativa dopravní obsluhy daného místa).

§9

Vlastníkem dálnic a silnic I. třídy je stát. Vlastníkem silnic II. a III. třídy je kraj, na jehož území se silnice nacházejí. Vlastníkem místních komunikací je obec na jejíž území se místní komunikace nacházejí. Vlastníkem účelových komunikací je právnická nebo fyzická osoba, mj. tedy např. i stát, kraj nebo obec.

* Zákon o pozemních komunikacích s komentářem, prováděcími předpisy a vzory správních rozhodnutí a jiných právních aktů, JUDr. Roman Kočí, Nakladatelství Leges, 2010

2) Obsah pasportu místních komunikací

Rozdělení a označení komunikací:

1) místní komunikace

I. třída (označení a) - 4proudé a 2proudé místní rychlostní komunikace, obchvaty měst

II. třída (označení b) - komunikace spojující obce, hlavní sběrné komunikace

III. třída (označení c) - obslužné komunikace spojující jednotlivé části obcí

IV. třída (označení d) - komunikace nepřípustná provozu silničních motorových vozidel nebo na které je umožněn smíšený provoz, chodníky, pěší zóny, obytné zóny, cyklostezky.

2) účelové komunikace (číselná řada)

veřejně přístupné komunikace sloužící ke spojení jednotlivých nemovitostí, jejich napojení na ostatní komunikace, lesní a polní cesty

neveřejně přístupné účelové komunikace - v uzavřeném prostoru nebo objektu, sloužící pro potřeby vlastníka nebo provozovatel dotčeného objektu

Tabulková část:

- **Celkový přehled místních komunikací** - jsou zde uvedeny souhrnné informace (názvy/označení, délka, šířka, plocha, povrch a stav povrchu, příslušenství komunikace, odvodnění, obrubníky, propustky, atd).

- **Protokol ze zaměření komunikace** - jsou zde podrobně zapsány všechny informace ze zaměření jednotlivých komunikací (názvy/označení, délka, šířka, plocha, povrch a stav povrchu, veškeré příslušenství komunikace jako mosty, chodníky, obrubníky, zádržné systémy, odvodnění komunikací, dopravní značení (není-li zároveň vypracován pasport dopravního značení)

- **Evidence objektů** - jsou zde podrobně popsány jednotlivé objekty na místních a účelových komunikacích (mosty, lávky, podjezdy, tunely....).

- **Přehled vlastníků pod místními komunikacemi** - porovnání pozemků místních komunikací s evidencí katastru nemovitostí (ČÚZK).

Mapová část:

Obsahuje katastrální mapy dotčeného území ve kterých jsou zobrazeny barevně jednotlivé komunikace a je u nich uvedeno jejich označení (1c, 2d, apod.).

Mapové podklady jsou zobrazeny v několika měřítkách:

- 1:5 000; 1: 2500; apod.

Rozhodnutí o zařazení pozemních komunikací:

- Bez schváleného rozhodnutí je tento Pasport místních komunikací neplatný. Rozhodnutí o zařazení pozemních komunikací je nedílnou součástí Pasportu komunikací jako samostatná příloha.

Operační plán zimní údržby místních komunikací:

- Řeší organizaci zimní údržby komunikací.

3)Závěrečná zpráva – Pasport místních komunikací

Pasport místních komunikací byl zpracován dle zákona o pozemních komunikacích č. 13/1997 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 104/1997 Sb., kde byly navrženy a zařazeny stávající komunikace dle § 40 odst. 5a, ve správním území obce Mukařov do příslušné třídy místních komunikací, očíslovány např. 1c, 2c..., změřeny délky a šířky, určen povrch příslušné komunikace, doplněno příslušenství komunikací např. odvodnění atd. Dále byly doplněny stávající účelové komunikace dle zákona o pozemních komunikacích č. 13/1997 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 104/1997 Sb. (§ 7 odst. 1) ve správním území obce Mukařov.

Byly doplněny pozemky (čísla parcel) pod jednotlivými místními komunikacemi dle mapových podkladů katastru nemovitostí ve správním obce Mukařov a byl zhotoven přehled vlastníků pod těmito komunikacemi.

Obrataň dne

.....

Neckář Pavel